

CONCURSUL COLAR NAȚIONAL DE COMPETENȚE ȘI PERFORMANȚE COMPER

EDIȚIA 2017-2018 / ETAPA I – 19 ianuarie 2018

COMPER – LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ, CLASA a VII-a

- Toate subiectele sunt obligatorii.
- Timpul efectiv de lucru este de 90 de minute.

Cite-te cu atenție textele care urmează, apoi bifează în grilă răspunsurile corecte la întrebările propuse.

A. *Condorul: pasăre răpitoare din familia Cathartidae; este numele dat la două specii de vulturi, ambele în genuri diferite, cu capul și cu gâtul golaș, complet muți, care trăiesc în munții Anzi, America de Sud și America de Nord. Ei sunt: condorul de Anzi (Vultur gryphus); condorul californian (Gymnogyps californianus). [...]*

Condorul are lungimea de 1-1,5 m și anvergura aripilor de 2,9-3,5 m, potrivit unor date, chiar 4 metri. Adulții cântăresc 10-15 kg. Durata medie de viață atinge 50 de ani.

Condorii se împerechează anual. Femelele depun un singur ou în luna iulie, iar perioada de incubație durează de la 54 la 58 de zile, timp în care de ou au grijă ambii părinți.

Condorii se hrănesc de obicei cu hoituri, iar când acestea lipsesc, răpesc și animale nou-născute.

Considerat cea mai mare pasăre de pe Pământ, Condorul de Anzi este considerat un simbol de putere și vitalitate. [...] Din cauza vânării excesive, a defrișărilor și a poluării, habitatul acestei specii de vulturi a fost redus semnificativ, ducând în 1973 la trecerea ei pe lista speciilor pe cale de dispariție. Contrar măsurilor luate în această direcție, se crede că populațiile de condori s-au redus simțitor în Venezuela, Ecuador și Peru. În unele surse, condorul apare ca specie dispărută. Totuși, alte surse sugerează că ar mai fi câteva sute de exemplare în viață, deși nu a fost văzut o lungă perioadă în libertate, considerându-se la un moment dat specie dispărută definitiv. Se pare că, în sfârșit, după zeci de ani de încercări de a reduce șansele dispariției lor, datorită Parcului Zoologic Metroparks din Cleveland, Condorul de Anzi reușește cu eforturi foarte mari să revină și să-și sporească numărul de exemplare în captivitate și în libertate.

(Text preluat de pe site-ul <https://ro.wikipedia.org>)

B. *Ajungem la grădina zoologică cu autobuzul luat de la Piața Romană, ca de obicei. Când coborâm, pornim pe aleea din pădure, mărginită de-o parte și de alta nu doar de copaci, ci de mașini, mult prea multe mașini. [...]*

Abia aștept să văd condorul. Mama e curioasă să-i afle vârsta.

Mi-l amintesc de la o vizită de mai demult, era într-o cușcă undeva în stânga, cocoțat pe un munte de piatră înalt de vreun metru, el însuși fiind tot cam la fel de înalt. Se juca întotdeauna cu un băț, îl apuca în cioc și-l rotea, spre amuzamentul tuturor. Când întindea aripile și flutura din ele, se făcea întuneric și ziceai că începe furtuna.

Dar înainte să ajungem la condor, ne împiedicăm de panoul de carton montat imediat după intrare. O familie de lei – leul tată, leoaica mamă, doi pui – cu fețele decupate, așteptând ca oamenii să își strecoare acolo figurile zâmbitoare sau feroase și să-și facă fotografii. Bineînțeles că ai mei insistă să ne pozăm. [...] Ei nu știu cât de mult îmi doresc să ajung la condor. Nici nu vreau să le spun. [...]

Condorul stă pe o platformă de lemn, în colțul din dreapta, în față. Privește departe. Peste noi, peste toate. O adiere îi tulbură penele de pe piept și gulerul alb, din puf așa fin.

Duc aparatul la ochi.

Zoom. [...]

Aș vrea să mă uit la ecran, să văd cum mi-au ieșit fotografiile, dar nu-mi pot lua ochii de la pasărea asta.

(Veronica Niculescu, *O vară cu Isidor*)

C. *Venind de departe cu zborul întins
S-oprise deasupra Ceahlăului nins,
Ș-apoi din rotiri tot mai strâmte-n cuprins
Căzu, ca să prindă vreo pradă,
Cum uneori parcă vezi fulgerul stins
Pe când nici nu-ncepe să cadă.*

*Eu nu știu, fui vesel ori trist în acel
Ocol ce-l făcui împreună cu el,
Că-ntâi îmi păruse că-i vis și mă-nșel
Dar bine venitu-mi-a în minte
Vulturul văzut în rotire la fel
Cu ani de viață înainte.*

*Un pisc singuratic al muntelui plin
De colțuri de stâncă, cu zborul său lin
Acela-l rotea prin văzduhul senin
În sute de cercuri egale,
Și-n fiecare zi și tot timpul vecin
Umbririlor nopții din vale.*

.....
*Și parc-aș vorbi ca de lucruri de ieri,
Ce drag îmi era nesătulei vederi!
Când singur în largul înaltei tăceri
Brăzda cu rotirea sa golul;
Și-uimit cum de-a lungul atâtor seri
Eu stam urmărindu-i ocolul.*

.....
(George Coșbuc, *Vulturul*)

STANDARD

- 1 După cum rezultă din textul **A**, anvergura maximă a aripilor condorului este:
a. 1,5 m; b. 2,9 m; c. 4 m; d. 3,5 m.
- 2 Conform informațiilor prezentate în textul **A**, Condorul din Anzi reu este specia care revine datorită acțiunilor întreprinse în:
a. Venezuela; b. Ecuador; c. Peru; d. Cleveland.
- 3 Personajele care vizitează grădina zoologică din textul **B** se opresc la intrare pentru:
a. a se fotografia; b. a citi informații despre animale;
c. a se informa despre condor; d. a discuta cu un îngrijitor.

- 4 În textul C, o structură care sugerează zborul vulturului este:
- Când singur în largul înaltei tăceri;
 - Ce drag îmi era nesătutei vederi!;
 - Ș-apoi din rotiri tot mai strâmte-n cuprins;
 - Că-ntâi îmi păruse că-i vis și mă-nșel.
- 5 Se dă următoarea secvență din textul A: **Din cauza vânării excesive, a defrișărilor și a poluării, habitatul acestei specii de vulturi a fost redus semnificativ...** Numărul grupurilor de sunete* este corect indicat în varianta de răspuns:
- diftongi: 4; hiat: 2;
 - diftongi: 5; hiat: 3;
 - diftongi: 5; hiat: 1;
 - diftongi: 4; hiat: 3.
- * Vor fi luate în calcul toate grupurile de sunete, chiar dacă se repetă.
- 6 Numărul sunetelor și numărul literelor din cuvintele **obicei** (1) și **acestea** (2) este corect indicat în varianta de răspuns:
- 6 litere, 5 sunete (1); 7 litere, 6 sunete (2);
 - 6 litere, 6 sunete (1); 7 litere, 6 sunete (2);
 - 6 litere, 5 sunete (1); 7 litere, 7 sunete (2);
 - 6 litere, 6 sunete (1); 7 litere, 7 sunete (2).
- 7 Sunt desprindite corect în silabe toate cuvintele din seria:
- in-cu-ba- i-e, ex-ce-si-ve, de-fri- -ri-lor, spe-ci-e;
 - in-cu-ba- i-e, ex-ce-si-ve, de-fri- -ri-lor, spe-cie;
 - in-cu-ba- i-e, ex-ce-si-ve, def-ri- -ri-lor, spe-ci-e;
 - in-cub-a- i-e, ex-ce-si-ve, de-fri- -ri-lor, spe-ci-e.
- 8 Numărul cuvintelor obținute prin derivare, compunere și prin schimbarea valorii gramaticale în prima strofă din textul C este:
- cinci;
 - ase;
 - apte;
 - opt.
- 9 Cuvântul subliniat în secvența: **De colțuri de stâncă, cu zborul său lin/ Acela-l rotea prin văzduhul senin** are altă valoare morfologică în varianta de răspuns:
- În fața mării, se întindea un drum lin.
 - Căderea liniilor fulgilor de nea îi fascina pe copii.
 - Avionul a aterizat lin.
 - Mersul lin al trenului i-a adormit pe călători.
- 10 Apar numai cuvinte din familia lexicală a cuvântului **lemn** în varianta de răspuns:
- (a) înlemni, lemn, lemnișor, lemnoși;
 - lemn, lemnos, lemnul, nelemnos;
 - lemnul, lemnos, înlemnit, lemn dulce;
 - (a) înlemni, neînlemnit, lemn, lemnos.
- 11 Sinonimul potrivit pentru sensul din text al cuvântului subliniat în secvența: **și-l rotea, spre amuzamentul tuturor** apare în varianta de răspuns:
- joacă;
 - distracție;
 - zăbăv;
 - spectacol.

- 12 Antonimul potrivit pentru sensul din text al cuvântului subliniat în secvența: *Acela-l rotea prin văzduhul senin* este:
- a. întunecat; b. straniu; c. clar; d. adânc.
- 13 Omonimul cuvântului subliniat în secvența: *O adiere îi tulbură penele de pe piept și gulerul alb, din puf asa fin*, apare în varianta de r. spus:
- a. Praful fin stârnit de adierea vântului strălucea în lumina soarelui.
b. Are un fin care locuiește la Sibiu.
c. A cumpărat un material foarte fin.
d. Avea un zâmbet fin, în colțul gurii.
- 14 În prima strofă din textul C, zborul vulturului este comparat cu:
- a. vântul; b. Ceahlul; c. fulgerul; d. rotirea.
- 15 Măsură versurilor din strofa a doua a textului C este:
- a. 9-10 silabe; b. 11 silabe; c. 10-11 silabe; d. 9-11 silabe.
- 16 Ultima strofă din textul C sugerează sentimente de:
- a. melancolie; b. teamă; c. bucurie; d. neliniște.

EXCELENȚĂ

- 17 Textele B și C au în comun:
- a. transmiterea unor sentimente provocate de contemplarea unor personaje;
b. redarea exactă a unor aspecte ale realității;
c. ilustrarea unor aspecte definitorii pentru două specii de personaje;
d. prezentarea zborului unor personaje.
- 18 Următoarea afirmație este corectă:
- a. Textul A este un fragment dintr-o operă literară.
b. În textul B apare un narator subiectiv.
c. În textul C apare un narator.
d. Toate textele sunt literare.

Itemii 1-16 se notează cu câte 5 puncte fiecare; itemii 17-18 se notează cu câte 10 puncte fiecare.

Total: 100 de puncte.

